

си намерят работа другаде. И третата важна разлика е в личния подход на учителя към децата. Предпоставката на подхода е, че учителят трябва да показва уважение към децата, да общува с тях като с равни, тъй като децата внимателно проверяват учителя, преди да му се доверят – и тези думи са подкрепени от разказани случки от практиката на респондента: „като им обърнах внимание, че те са важни, че те са ценни, че това, което искат, могат да го направят, те се обръщат, отварят се“ (уч. 25). Няма как да се потвърди, че този подход кара децата да учат повече, във всеки случай става ясно, че ако учителят се държи уважително и внимателно към децата, са налице достатъчно предпоставки, така че учителят да може да изгради между децата и себе си мост на общуване, като спечели доверието им и така стане авторитет за тях.

Тази абсолютно различна гледна точка води към нови въпроси – защо останалите учители не споменават етническата дискриминация като проблем? Защо те не успяват да прилагат алтернативни на закостенялата ни система на преподаване методи – оказва се, че все пак това е възможно. Отговорът на първия въпрос е труден и на този етап той е само хипотетичен – учителите много добре знаят за дискриминацията, но им е неудобно да говорят за това, понеже са част от групата, която дискриминира ромите – българите. На въпроса за новите методи отговорът е тъжен – просто на учителите не им пука. Трудно е да се каже дали във всички училища е така или дали същите учители биха работили различно в друго училище, но фактът си остава.

Младите роми: дискриминацията е по-кофти от некачественото образование

Твърдението е синтез от проведените интервюта с младежи от ромски произход. Преди обаче да изложи появилите се хипотези и наблюдения, трябва да уточня няколко неща. Информацията, с която разполагаме, е качествена, следователно обобщения от типа „Младите роми искат...“; „Младите роми имат/нямат образование...“ са невъзможни. Трябва да се имат предвид следните ограничения в данните – респондентите в квартал „Факултета“ бяха от една приятелска компания и биографиите, и всекидневните им са сходни. Не всички рес-